

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Linge
Utredare

YTTRANDE

2012-03-19

1 (6)

Dnr 2011/SN 0198 013

Socialnämnden

Yttrande gällande tillsyn av stödboendet 54:an enligt 13 kap 1 § socialtjänstlagen

Förslag till beslut

- Socialförvaltningens förslag till yttrande gällande tillsyn av stödboendet 54:an antas och lämnas till Socialstyrelsen.

Socialförvaltningen

Ingrid Boheman Risto
Socialchef

Catarina Stavenberg
Stabschef

Sammanfattning

Socialstyrelsen har den 25 oktober 2011 genomfört oanmäld tillsyn av stödboendet 54:an, som är ett boende för ensamkommande barn som har fått permanent uppehållstillstånd i Sverige. Socialstyrelsen påtalar i sitt beslut den 27 januari 2012 att socialnämnden ska vidta åtgärd om att boendet ska ha personal tillgänglig dygnet runt i verksamhetens lokaler.

Socialförvaltningen lämnar förslag till yttrande med anledning av Socialstyrelsens tillsyn. En åtgärd som förvaltningen avser vidta är att

gruppledaren/föreståndaren ska närvara vid boendet varje vardagsmorgon för överlämning från nattpersonalen och för att säkerställa att personal kallas in till boendet vid behov, även dagtid vardagar, exempelvis om någon ungdom har blivit sjuk. Vidare genomförs en översyn av schemalaggningsplaneringen vid boendet för att se om det finns behov av att personal börjar sitt arbetspass tidigare på eftermiddagen.

Socialförvaltningen bedömer att bemanningen därmed är tillfyllest, utifrån boendets inriktning och målgrupp. Bemanningsgraden och beredskapen vid boendet bedöms täcka målgruppens behov och sammantaget finns det jour, beredskap och bemanning för boendet dygnet runt.

Beskrivning av ärendet

Socialstyrelsen har den 25 oktober 2011 genomfört oanmäld tillsyn av stödboendet 54:an. Socialstyrelsen påtalar i sitt beslut den 27 januari 2012 att det på stödboendet 54:an saknas personal dygnet runt i verksamhetens lokaler vilket strider mot gällande föreskrift, SOSFS 2003:20. Socialnämnden ska enligt beslutet redovisa vidtagna åtgärder senast den 1 mars 2012, uppskov har dock medgetts till den 7 april 2012.

I sitt beslut framför Socialstyrelsen också att det är av vikt att de synpunkter som ungdomarna framfört vid tillsynsbesöket tas på allvar, att detta inte medför krav på åtgärd i nuläget men att det kommer att följas upp vid nästa tillsyn. Vidare kommer också verksamhetens dokumentation att följas upp vid nästa tillsyn då det rådde oklarheter kring dokumentationen vid tillsynsbesöket.

Verksamheten

Stödboendet 54:an är ett boende för ensamkommande barn som har fått permanent uppehållstillstånd (PUT) i Sverige. Med ensamkommande barn avses personer under 18 år och som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare.¹ Boendet har tre platser och är beläget på Granängsringen 54 (lokalerna har tidigare varit ett korttidsboende för barn med funktionsnedsättning). För att

¹ 1 § 4 stycket lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

vara aktuell för stödboendet ska den ensamkommande ungdomen vara 16-19 år och bedömas klara av ett självständigt boende med visst stöd. Vid beslut om stödboende kontrolleras att boendeformen är lämplig med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt. Vid behov av högre grad av stöd, omvårdnad eller tillsyn sker placering istället vid familjehem eller HVB med annan inriktning.

God man utses enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn. Den gode mannen har ett avgörande inflytande över var barnet ska bo. Beslut om placering vid stödboende 54:an sker inte utan godkännande av god man.

Vid stödboendet ligger fokus på att varje individ ska stärkas i sin egen självständighet, som ett steg mot att så småningom kunna klara av ett helt självständigt boende. Ungdomarna får hjälp att planera den egna ekonomin, exempelvis genom delaktighet i matinköp och får stöd i skötsel av boende och skolgång. Tanken är att omsorgen gradvis ska trappas ned och fasas ut i takt med den enskildes personliga utveckling.

Enheten har nyligen påbörjat en särskild satsning gällande samverkan kring läxläsning, utöver den individuella hjälp som vid behov ges direkt av boendestödjare.

Gällande fritidsaktiviteter har ungdomarnas respektive kontaktperson ansvar för att stötta ungdomen till att, utifrån det individuella behovet, hitta egna fritidsintressen och aktiviteter. Arbetsmetoden är individuell coachning och stödboendet har därför inte organiserade fritidsaktiviteter. Syftet är att stärka ungdomarna till ett självständigt liv.

Bemanning

Personal (boendestödjare) finns tillgänglig vid boendet under eftermiddag/kväll (från kl. 16.00), nätter (sovande jour till kl 09.00) och helger (dygnet runt, sovande jour nattetid). Personal finns även i beredskap och kan vid behov av förstärkning kallas in per telefon, oavsett tid på dygnet.

Övrig tid då ungdomarna i regel inte är hemma, exempelvis när de är i skolan, har gruppleddare/föreståndaren telefonberedskap och denne kan vid behov kalla

in personal, exempelvis om någon ungdom blir sjuk. Således finns jour, beredskap och bemanning för boendet dygnet runt. Beredskapen bedöms vara tillräcklig då boendet endast har tre platser samt vara tillfyllest för att tillgodose ungdomarnas behov.

Varje ungdom har också en egen kontaktperson och denne följer vid behov ungdomen till möten, läkarbesök etc. även utanför boendestödjarnas ordinarie schemalagda tid. Syftet är att det ska finnas en flexibilitet i stödet som stärker ungdomarna i deras dagliga livsföring och utveckling men att tillgång till stöd ska finnas dygnet runt.

Om schemalagd personal/boendestödjare behöver lämna boendet, exempelvis för att utföra inköp och ärenden för stödboendets räkning, ska detta ske enligt överenskommelse med ungdomarna. Boendestödjaren ska på särskild anslagstavla ange var han/hon befinner sig och kan under tiden för utträttandet av ärendet nås per telefon.

Aktuell lagstiftning

Av 2 kap 3 § socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hem för vård eller boende, SOSFS 2003:20, framgår att det vid hem för vård eller boende som tar emot barn ska finnas personal tillgänglig dygnet runt i verksamhetens lokaler.

Som allmänt råd framgår också att det vid bedömningen av personalbehovet i ett hem för vård eller boende bör bl.a. beaktas:

- vilken eller vilka behandlingsmetoder som används,
- behovet av vård- eller behandlingsinsatser,
- behovet av fritidsverksamhet,
- antal och ålder hos dem som vårdas eller behandlas,
- behovet av jour och beredskap,
- arbetstidsavtal och andra bestämmelser som reglerar arbetstiden, samt
- behovet av administration.

Förvaltningens bedömning

Tyresö kommun arbetar aktivt för att kunna erbjuda olika boendeformer för att möta de varierande behov som ensamkommande barn/ungdomar har. Arbetet

inriktas på att stärka den enskilda ungdomens självständighet och förberedelser för vuxenlivet och utslussning i samhället. Att kommunen kan erbjuda olika boendeformer som ställer krav på varierande grad av självständighet bedöms vara lyckosamt i detta arbete.

Det bör finnas ett varierat utbud av olika boendeformer för ensamkommande ungdomar. Barnombudsmannen rekommenderar exempelvis: *"Det måste finnas alternativa boendeformer i kommunerna. Det handlar om att hitta rätt boendeform för varje barn utifrån hans/hennes behov. Kommunerna behöver kunna erbjuda familjehem, gruppboenden med mycket omsorg och eget boende med personalstöd."*².

Av proposition 2005/06:46 sida 33 framgår gällande s.k. avtalskommuner för ensamkommande barn också: *"Kommunerna ifråga skall vidare skapa boeenheter som är särskilt anpassade för de ensamkommande barnens behov samt ständig beredskap för mottagande av ett varierat antal barn med olika bakgrund."*³

Verksamheten vid Stödboendet 54:an är under utveckling, som en del av kommunens pågående satsning gällande möjligheten att kunna tillhandahålla olika boendalternativ för ensamkommande barn. Det måste finnas utrymme för en viss flexibilitet avseende inriktningen av dessa boendeformer när det gäller äldre ungdomar som uppnått en hög grad av självständighet.

Vid Stödboendet 54:an sker endast placering av ungdomar som med hänsyn till ålder, utveckling och övriga omständigheter bedöms kunna klara av och ha behov av ett mer självständigt boende. 54:an är enbart tänkt för ungdomar som har uppnått sådan grad av självständighet att nästa steg är eget boende.

Socialförvaltningen vill också betona att boendet endast har tre platser, att de boende är minst 16 år gamla samt att såväl socialsekreterare, föreståndaren och god man har bedömt att boendet och dess inriktning möter de behov som respektive ungdom har. Vidare är stödboendet endast aktuellt för ungdomar

² Barnombudsmannen: "Så här förbättrar kommunerna mottagandet av ensamkommande asylsökande barn. Rekommendationer från tio kommuner och Barnombudsmannen i en dialog den 8 december 2010." Dnr 9.5:0874/10.

³ Prop. 2005/06:46 "Mottagande av ensamkommande barn".

som går på gymnasium eller deltar i annan utbildningsinsats och därmed är ungdomarna i regel inte hemma på dagtid under vardagar.

Planerade åtgärder

En åtgärd som socialförvaltningen avser vidta är att gruppledaren/föreståndaren ska närvara vid boendet varje vardagsmorgon för överlämning från nattpersonalen och för att säkerställa att personal kallas in till boendet vid behov, även dagtid vardagar, exempelvis om någon ungdom har blivit sjuk.

Vidare genomförs en översyn av schemalagningen vid boendet för att se om det finns behov av att personal börjar sitt arbetspass tidigare på eftermiddagen.

Slutsats

Socialförvaltningen bedömer att bemanningen därmed är tillfyllest, utifrån boendets inriktning och målgrupp. Bemanning och beredskap bedöms täcka målgruppens behov och sammantaget finns det jour, beredskap och bemanning för boendet dygnet runt.

Det bedöms inte finnas behov av att personal är fysiskt närvarande vid boendet under tiden ungdomarna är i skolan utan det bedöms vara tillräckligt att personal/föreståndaren då kan nås per telefon och har beredskap för att kalla in personal vid behov. Bedömningen görs utifrån antal platser vid boendet samt ålder, utvecklingsgrad, stödbehov och livsförhållanden i övrigt hos de boende.